Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

ЎзР ОЎМТВ
Буйруқ № 744
25 08 2018 йил

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

– Тошкент молия институти;
– Ўзбекистон Республикаси Аудиторлар Палатаси.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2018йил «18» август даги 4 - сонли йиғилишида мақулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабини Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	***5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)*** **бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи ....**	**4**
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.2.	*5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи	5
2.	***5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)*** **таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар ....**	**6**
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2.	*5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари	7
3.	***5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)*** **бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ....**	**8**
3.1.	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	9
3.2.	*5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми ...	11

1. *5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* бакалавриат таълим йўналишининг умумий тасnифи

5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўкув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлик ўзлаштирган. Якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) хамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий хужжат(лар) берилади.

Ўкув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати ва мос малака (даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўкув режа ва фан дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўкув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўкув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриатнинг ўкув режа ва фан дастури	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби ***5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)*** таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўкув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси худудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўкув режа ва фан дастурларини амалга ошириш хукукига эга хисобланади.

1.1.3. Малака талабининг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соха ютукларини хисобга олган холда ўкув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чикиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўкитувчилари;

– таълим йўналишининг ўкув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўкув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошкарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув услубий бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини бахолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтихон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи субъектлари;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат килувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналишини ихтиёрий танлаш хукукига эга бўлган абитуриентлар ва бошка манфаатдорлар.

1.2. *5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи

1.2.1. *5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича) бакалавриат таълим йўналиши – иктисодий сохасидаги йўналиш бўлиб, у Давлат хокимияти ва бошкаруви

органлари. Ўзбекистон Республикасида рўйхатга олинган юридик шахслар фаолиятининг барча йўналишлари, иктисодий-хукукий ва ташкилий асослари, фаолият тамойиллари, ликвидлилиги ва тўлов кобилиятини таъминлаш билан боглик комплекс масалалар мажмуасини камраб олади.

1.2.2. *5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

Давлат хокимияти ва бошкаруви органлари, Ўзбекистон Республикасида рўйхатга олинган юридик шахслар, уларнинг Ўзбекистон Республикаси худудида хамда ундан ташкарида жойлашган шўъба корхоналари, ваколатхоналари, филиаллари ва бошка таркибий бўлинмалари хамда юридик шахс ташкил этмасдан тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланувчи шахслар, фукароларнинг ўзини ўзи бошкариш органлари, шунингдек норизидентларнинг Ўзбекистон Республикаси худудидаги ваколатхоналари, филиаллари ва таркибий бўлинмалари, илмий, техникавий ва технологик масалалар билан боглик академик, илмий тадкикот ва муассаса ташкилотлари, ўрта махсус таълим тизими муассасалари ва бошка конун хужжатларида белгиланган тартибдаги хисоб юритиш жараёнлар мажмуаси.

***5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти куйидагиларни камраб олади:**

-бухгалтерия хисоби ва аудитни бошкариш: Ўзбекистон Республикаси Давлат хокимияти ва бошкаруви органлари, вазирликлар, давлатнинг максадли жамғармалари; агентликлар ва идоралар;

-Ўзбекистон Республикасида рўйхатга олинган юридик шахслар;

- илмий-тадкикот фондлари ва ташкилотлари, маслаҳат ва инвестиция компаниялари;

-тадбиркорлик субъектлари бухгалтерия хисоби фаолиятини ривожлантириш бўйича йўналишлари билан боглик комплекс масалалар мажмуасини камраб олади.

1.2.3. *5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

-молиявий-иқтисодий;

-ҳисоб, таҳлил ва назорат;

-ташкилий-бошқарув;

-илмий-тадқиқот

-педагогик (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида).

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аникланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари:

Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик кайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўкитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари:

5230900 – Бухгалтерия хисоби ва аудит (тармоклар бўйича) таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин *иқтисодиёт соҳаларини қамраб олувчи* магистратура мутахассисликлари бўйича белгиланган муддатда ўкишни давом эттириши мумкин.

2. *5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

–дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши;

–гуманитар ва табиий-илмий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

–табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиш;

–ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

–тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

– янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

–соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тассаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниктириш ўкув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

– таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган касб ва лавозимларда мустақил ишлашга;

– тегишли бакалавриат йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

– кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш тизимида қўшимча касб таълимини олиш учун тайёрланади.

2.2. *5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Молиявий-иқтисодий фаолиятда:

– Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, Ўзбекистон Республикасида рўйхатга олинган юридик шахслар фаолияти ва у билан боғлиқ бўлган Ўзбекистон Республикаси конунлари ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;

– бизнес-режаларни кўриб чиқиш ва лойиҳа самарадорлигини баҳолаш;

– молия бозорида воситачилик қилиш;

– мижозларнинг тўловга қобилятини баҳолаш усулларини қўллаш;

– Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ҳамда юридик шахслар соҳасини ривожлантириш йўналишларини белгилаш;

– Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ташкилотларининг молиявий барқарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолиятида:

– бухгалтерия ҳисоби ва аудит соҳасидаги маълумотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш усулларини билиш;

– ҳисоб маълумотларини таҳлил қилиш ва умумлаштириш;

– бухгалтерия ҳисоби ва аудит тизими фаолиятини халқаро амалиёт мезонлари, меъёрлари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;

– бухгалтерия хисоби ва аудит тизимидаги кўрсаткичлар динамикаси ва ўзгариш тенденцияларини таҳлил қилиш;

– бухгалтерия хисоби ва аудит фаолиятига доир молиявий ва статистик ҳисоботларини тузиш ҳамда уларни таҳлил килиш;

– бухгалтерия хисоби ва аудит хизматларини кўрсатишда дастурий комплекслардан фойдаланиш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим.***

Ташкилий-бошкарув фаолиятида:

– бухгалтерия хисоби ва аудит тизимида корпоратив бошкарув тартиб ва тамойилларини билиш;

– молия-банк тизимига доир конунчиликка мувофик бошкарув мезонларини англаган бўлиш;

– бухгалтерия хисоби ва аудитни тўғри ташкил килиш ва самарали бошкаришни амалга ошириш;

– бухгалтерия хисоби ва аудит тизимида молиявий бошкарув ва ходимларни бошкариш стратегияларини билиш ва амалиётда қўллай олиш;

– бухгалтерия ҳисоби ва аудит фаолиятидаги муаммоларни ечимларини амалиётга татбик этиш;

– бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, уни бажариш, назорат килиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;

– бухгалтерия хисоби ва аудит соҳасининг халкаро хамда миллий мослигини мониторинг килиш ***қобилиятларига эга бўлиши керак.***

Илмий-тадкикот фаолиятида:

– тасдикланган давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўкув-услубий материаллардан фойдаланган холда умумий ўрта ва касб-ҳунар таълими муассасаларида бухгалтерия хисоби, таҳлил, аудит ва молиявий-иктисодий фанларидан таълим бериш;

– илмий-тадкикот ишларини амалга оширишда соҳа хусусиятларидан келиб чикиб, ноанъанавий услубларни қўллай олиш;

– интернет тармоғида энг янги илмий ютуклар хакидаги маълумотларни максадга йўналган холда кидириш ва топиш;

– тадкикот мавзуси доирасида илмий-амалий маълумотларни йиғиш, таҳлил қилиш ва уларни тизимлаштириш;

– илмий-тадкикот ва ишлаб чиқариш жамоаси таркибида (тайёрланганлик профилига мос равишда) касбий фаолият масалаларини ечиш ***қобилиятига эга бўлиши керак.***

Педагогик фаолиятида (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида):

– умумий ўрта, ўрта махсус касб-ҳунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўкув фанлари бўйича иктисодий фанлардан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий хамда амалий машғулотларни ўтказиш;

– ўкув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқикотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;

– ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотлариини ўтказиш учун зарур бўлган ўкув-методик хужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни татбик этиш;

– мустакил таълим ва ижодий кидирув натижасида ўкитилаётган фан хамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва шакллар жабҳаларида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш ***қобилиятларига эга бўлиши лозим.***

3. *5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг қуйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

гуманитар ва табиий-илмий фанлар;

умумкасбий фанлар;

ихтисослик фанлари;

қўшимча фанлар;

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган, кадр истеъмолчиларнинг ёки бошқа соха мутахассисларининг таклифлари асосидаги фанларни хам ўз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда Якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки:

- Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки таркибига киритилган биринчи еттита фанларнинг мазмунига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади;
- иқтисодиётда умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инобатга олган ҳолда иқтисодчилар учун математик усулларни, ахборот технологиялари орқали маълумотлар тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш, эконометрик таҳлилларни олиб бориш усулларини билишнинг иқтисодиёт соҳасидаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасаввурларни шакллантириши;
- иқтисод таълим соҳаси учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаш ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши лозим.

Мазкур блокнинг бошқа фанлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар:

- ахборот комплекслари, ахборот тизимлари, иқтисодиётда қўлланиладиган дастурий таъминотлар орқали соҳанинг самарадорлигини оширишни тизимли ўрганиш;
- математиканинг чизиқли алгебра, математик анализ, дифференциал ва интеграл ҳисоб ҳамда дифференциал ва чекли айирмали тенгламалар ёрдамида ижтимоий-иқтисодий соҳада қўлланилаётган моделларни тизимли ўрганиш;
- иқтисодий жараён ва ҳодисалар ҳақида маълумотларни олиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва баҳолашни билиши;
- иқтисодий объектлар ва жараёнларнинг миқдорий ўзаро боғлиқлигини математик ва статистик методлар ва моделлар ёрдамида ўрганиши лозим.

Умумкасбий фанлар блоки:

- таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий билим ва кўникмаларни шакллантириши;

- шахснинг характери, темпераменти, қобилияти ва иқтидорига кўра, касбга доир билим, кўникма, малакани эгаллаши ва уни ривожлантириши;

- иқтисодий категориялар ва қонунлар, иқтисодий ҳодиса ва жараёнларнинг моҳиятини тушуниш, иқтисодиётни бозор тамойиллари асосида ислоҳ қилиш механизмларини билиши;

- миллий иқтисодиётни корпоратив бўғинида қарорларни қабул қилиш ҳамда микроиқтисодиётнинг асосий категориялари истеъмол ва ишлаб чиқариш жараёнлари билан боғлиқ масалалар, макроиқтисодий даражада миллий иқтисодиёт ва унда юз бераётган жараёнлар, мамлакат макроиқтисодий инновацион ривожланиш жараёнларини ўрганади ҳамда макроиқтисодий кўрсаткичлар, уларни ҳисоблаш орқали пул-кредит, бюджет-солиқ, ташқи иқтисодий-ижтимоий сиёсатни амалга ошириш юзасидан кўникмаларини шакллантириши;

- статистика амалиётида қўлланиладиган иқтисодий кўрсаткичлардан фойдаланиш;

- менежмент ва маркетинг асосларини билиши, функция, усул ва тамойилларини чуқур ўрганиши, қарорларни қабул қилиш ва улар ижросининг назоратини олиб бориши;

- молиянинг моҳияти ва аҳамияти, молия тизими ва унинг таркибий бўғинларида молиявий муносабатларни ташкил этишнинг назарий ва амалий жиҳатлари, молиявий назорат ва молиявий рискларни бошқариш усуллари ва йўналишлари, давлат ва корпоратив тузилмаларда молия муносабатларини ташкил этиш;

- пул ва банк категориялари эволюциясини билиши, банкларнинг актив ва пассив операцияларини қўллай олиши, марказий банкларнинг функционал мақсади ва ташкилий тузилиши тўғрисидаги билимга эга бўлиши;

- солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар, уларни ҳисоблай олиш бўйича билим ва кўникмаларига эга бўлиши;

- суғурта ишини амалга ошириш шакллари, суғурта компаниялари фаолияти, суғурта масалалари бўйича қонунчилик ҳужжатлари ва суғурта бозори фаолиятини ўзлаштириши;

- инвестицияларнинг иқтисодий мазмун-моҳияти, инвестиция жараёнларининг мазмуни ва босқичлари, инвестиция фаолиятини олиб бориш, мамлакатимизда олиб борилаётган инвестиция сиёсатининг хусусиятлари, миллий иқтисодиётга хорижий инвестицияларни жалб қилиш, инвестиция муҳитини баҳолаш, ривожланиш давлат дастурини шакллантириш, инвестиция лойиҳаларининг молиявий ва иқтисодий самарадорлигини баҳолаш, инновация фаолиятини ташкил этиш ва бошқариш ва инвестиция-инновация лойиҳаларини молиялаштириш;

- молия бозорининг амал қилиш механизми, молиявий операциялар ҳамда молия институтларининг фаолиятини тушуниши, билиши, амалиётда қўллай олиши лозим.

Ихтисослик фанлар блоки:

- бухгалтерия баланси, счётлар тизими, иккиёқлама ёзув, баҳолаш ва калькуляция бўйича тасаввурга эга бўлиш, асосий хўжалик жараёнлари, ҳужжатлаштириш ва инвентаризациялаш, бухгалтерия ҳисоби регистрлари ва шакллари, ҳисобот, ҳисобни ташкил этиш ва ҳисоб сиёсати, ҳисобни ислоҳ қилиши;

- аудиторлик текширувини ўтказиш усуллари, аудиторлик танлаш усуллари, аудиторлик ташкилотининг ички ҳужжатлари ва аудиторлик текширувларида таҳлилий амаллар;

-ахборот тизимларига счётлар бўйича қолдиқларни киритиш, бухгалтерия ўтказмалар, ҳисобот даврини якунланиши, молиявий ва солиқ ҳисобот шаклларини тузиш тартиби;

- халқаро бухгалтерия ҳисобининг умумий тамойиллари ва хусусиятлари, бухгалтерия ҳисобининг аҳамияти ва вазифалари, ҳисоб амалиёти таркибига таъсир этувчи омиллар, ривожланган мамлакатларда бухгалтерия ҳисобини юритишнинг ҳуқуқий асослари, бухгалтерия ҳисоби моделларининг турлари, европада бухгалтерия ҳисоби, америкада бухгалтерия ҳисоби, Осиё давлатларида бухгалтерия ҳисоби, МДҲ давлатларида бухгалтерия ҳисобининг хусусиятлари;

- бюджет ташкилотларида бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш ва юритиш, ҳисоб ҳужжатлари ва регистрлари ҳамда молиявий ҳисобот тузишни билиши лозим;

- тадбиркорлик субъектларининг ҳисобот санасидаги молиявий аҳволи, унинг ҳисобот давридаги фаолиятининг молиявий натижаси, пул маблағлари ва уларнинг айланиши, хусусий капитали ҳақидаги ахборотларни комплекс баҳолаш, таҳлил қилиш, иқтисодий ва молиявий ташхислаш;

- банкларда бухгалтерия ҳисоби, дастурий таъминотлар билан ишлаш, ҳисоботларни тайёрлаш ва таҳлил қилиш;

- таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига кўмаклашиши лозим.

Қўшимча фанлар блоки

- таълим йўналиши талабаларининг умумкасбий ва ихтисослик фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

- таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва иқтисодий жараёнлар тез ўзгараётган шароитда бакалавриат таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. *5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* бакалавриат таълим йўналиши малака амалиётларига қўйиладиган умумий талаблар.

5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича) бакалавриат таълим йўналишида малакавий амалиёт қуйидаги босқичларда амалга оширилади:

- ўқув-таништирув;
- ишлаб чиқариш;
- битирув олди.

Ўқув-таништирув амалиёти - талабаларни асосан турли мулкчилик шаклидаги хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятида бухгалтерия ҳисоби билан умумий тарзда таништириш мақсадида амалга оширилади. Хусусан, мазкур хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия ҳисобини юритиш кўникмаларини шакллантириш мақсадида ўтказилади.

Бу жараён:

- хўжалик субъектларида бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш;
- "Lex.uz" қонунчилик базаси ва "Norma" ахборот-ҳуқуқий тизими имкониятлари билан танишиш;
- бухгалтерия бўлимида қўлланиладиган дастурий таъминотлар билан ишлаш;
- бухгалтерия ҳисобининг шакллари ва регистрларини дастурий таъминотларда юритиш тартиби;
- ҳужжатлаштириш ва инвентаризация;
- бухгалтерия баланси ва унинг тузилиши;
- ҳисоботларни шакллантириш юзасидан кўникмаларни шакллантиришга қаратилган.

Ишлаб чиқариш амалиёти - ихтисослик фанлари блоки таркибидаги фанлардан ўтказилади. Таълим йўналиши талабаларида иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларида мустақил ишлаш кўникмаларини қарор топтириш мақсадида ўзлаштирган билимларини амалиёт билан узвий боғлиқликда мустаҳкамлашини таъминлашга қаратилган.

Ишлаб чиқариш амалиёти:

- хўжалик субъектларида бухгалтерия ҳисоби ва аудитни ташкил этиш;
- пул маблағлари ва ҳисоб-китоблар ҳисоби;
- материаллар, инвентарлар ва хўжалик жиҳозлари ҳисоби;
- меҳнат ва иш ҳақи ҳисоби;

- асосий воситалар ва номоддий активлар хисоби;
- молиявий қўйилмалар хисоби;
- харажатлар туркумланиши ва махсулот (иш, хизматлар) таннархини калькуляция қилиш хамда хисобда акс эттириш;
- тайёр махсулот (иш, хизмат, товар)лар ва уларнинг сотилишини ҳисобга олиш;
- хусусий капитал ва молиявий натижалар хисоби;
- молиявий хисобот;
- корхонанинг молиявий ҳолати таҳлили;
- корхона молиявий натижаларининг таҳлили;
- аудиторлик текширувини режалаштириш;
- аудиторлик далилларини тўплаш;
- аудиторлик текширувининг якуний босқичи бўйича кўникмаларни эгаллашига қаратилган.

Битирув олди амалиётида талаба битирув малакавий иши мавзуси бўйича илмий-назарий ишланмаларни ўрганиш жараёнида орттирган тадқиқ манбаларини амалий, статистик маълумотлар билан асослаш, инновацион иқтисодиёт ривожланиши шароитида соха муаммоларини аниқлаш хамда уларнинг аниқ ечимини ишлаб чиқиш кўникмасини орттириш, битирув малакавий иши мавзусига доир маълумотлар, материаллар ва бошқа манбалар базасини шакллантиришни назарда тутилган.

Бунда:

битирувчини бевосита малака талабларига мувофиқ мустақил ишлашга тайёрлаш;

ўзлаштирган назарий билимларини амалиёт билан узвий боғлиқликда мустахкамлаш;

жамоада ташкилотчилик ва раҳбарлик тажрибасини орттириш;

иқтисодиёт субъектларида бухгалтерия хисоби ва аудиторлик фаолиятини ташкил этиш бўйича илмий-амалий фаолият орқали иқтисодий кўрсаткичлар динамикасини ўрганиш, таҳлил қилиш, илмий хулоса ва амалий таклифлар ишлаб чиқиш юзасидан зарур кўникмалар шакллантирилади.

Малакавий амалиётни ўташ муддатлари ўқув режаси графигида мувофиқлаштирилган. Унинг якунида талаба дастур доирасида бажарган ишлари бўйича хисобот тайёрлайди хамда кафедра таркибидан шакллантирилган комиссия олдида уни химоя қилади.

Талабанинг илмий-тадқиқот иши унда касбий компетенцияни шакллантириш ва мустаҳкамлашга кўмаклашади. Битирувчи кафедранинг илмий фаолиятида фаол иштирок этиши, курс ишлари, малакавий амалиёт мақсадли бажарилиши ва узвий равишда битирув малакавий ишининг асосий манбаси бўлишини назарда тутади.

Талабалар илмий-тадқиқот ишини ташкил этиш юзасидан қуйидаги шарт-шароит таъминланиши керак:

илмий ишларининг мавзулари рўйхати билан талабаларни ўз вақтида хабардор қилиш;

кадр тайёрловчи факультет(кафедра)нинг илмий мавзуси бўйича илмий-тадқиқот ишларини бажариш учун талабаларни белгиланган меъёр даражасида таъминлаш;

ОТМнинг ахборот ресурс марказида мустақил илмий-тадқиқот ишларини олиб бориш учун зарур шарт-шароитни яратиш;

талабалар илмий-амалий конференцияларини ташкил қилиш.

Битирув малакавий ишига қўйиладиган талаблар:

Талабаларнинг битирув малакавий иши мавзуси ОТМ буйруғи билан расмийлаштирилади.

Битирув малакавий иши мавзулари соҳанинг ривожланиш стратегияси, шунингдек, фан-технологиялар ва иқтисодиётдаги ўзгаришлар хамда кадрлар буюртмачиларининг та-

лабларини инобатга олган холда ОТМнинг бакалаврлар тайёрловчи кафедраси томонидан белгиланади.

Битирув малакавий иш мавзулари илмий-назарий ёки назарий-амалий йўналишда бўлиши мумкин.

Битирув малакавий иш топшириғи учинчи курснинг иккинчи ярим йиллиги давомида талабалар эътиборига етказилади хамда мавзуларнинг танлови амалга оширилади. Битирув малакавий иши малака талабида белгиланган вакт давомида бажарилади.

Битирув малакавий ишининг мазмуни, хажми ва тузилмасига бўлган талаблар битирувчиларнинг Якуний давлат аттестацияси ўтказиш хакидаги Низом асосида кафедра томонидан белгиланади.

3.3. *5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)* бакалавриат таълим йўналиши ўкув режасидаги юклама хажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташкари ўкув ишларини ўз ичига олган ўкув юкламасининг энг юкори хажми хафтасига 54 соат килиб белгиланади. Ишлаб чикаришдан ажралган холда (кундузги) ўкиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юкори хажми хафтасига 30 соатгача килиб белгиланиши мумкин.

Ўкишнинг норматив муддати тўрт йил бўлгани холда ўкув жараёни 204 хафта давом этиши зарур.

Ўкув даврининг умумий хажми куйидагича таксимланади:

назарий таълим -	58.8 %;
аттестация -	8.8 %;
таътил -	15.7 %;
малака амалиёти -	14.7 %;
битирув малакавий иши -	2.0 %.

Назарий таълим хажми "Ижтимоий соха, иктисод ва хукук" билим сохасига мувофик фанлар блоклари бўйича куйидагича таксимланади:

гуманитар ва табиий-илмий фанлар	25.64 %;
умумкасбий фанлар	40.28 %;
ихтисослик фанлар	28.83 %;
кўшимча фанлар	5.25 %.

Ўкув йилида таътил даврининг умумий хажми 6 - 9 хафта килиб белгиланади.

Илова

5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича) таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

Т/р	Ўқув блоклари, фанлар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00	**Гуманитар ва табиий-илмий фанлар**	**1662**
1.01	Ўзбекистон тарихи	78
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78
1.03	Фалсафа	128
1.04	Диншунослик	64
1.05	Ўзбек (рус) тили	150
1.06	Хорижий тил	356
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт*	128
1.08	Иқтисодиётда ахборот комплекслари ва технологиялари	172
1.09	Иқтисодчилар учун математика	348
1.10	Эконометрика	90
1.11	*Танлов фанлари*	70
2.00	**Умумкасбий фанлар**	**2610**
2.01	Касбий психология	100
2.02	Иқтисодиёт назарияси	328
2.03	Микроиқтисодиёт. Макроиқтисодиёт	268
2.04	Статистика	236
2.05	Менежмент. Маркетинг	200
2.06	Молия	236
2.07	Пул ва банклар	224
2.08	Солиқлар ва солиққа тортиш	236
2.09	Суғурта назарияси ва амалиёти	224
2.10	Инвестиция ва инновациялар	224
2.11	Молия бозори	126
2.12	*Танлов фанлари*	208
3.00	**Ихтисослик фанлари**	**1868**
3.01	Бухгалтерия ҳисоби	638
3.02	Аудит	310
3.03	Бухгалтерия ҳисобининг дастурий комплекслари	90
3.04	Халқаро бухгалтерия ҳисоби	90
3.05	Бюджет ҳисоби	228
3.06	Молиявий таҳлил	228
3.07	Банкларда бухгалтерия ҳисоби	90
3.08	*Танлов фанлари*	*194*
4.00	**Қўшимча фанлар**	**340**
	Жами	**6480**
	Малакавий амалиёт	1620
	Битирув малакавий иши	216
	Аттестациялар	972
	Жами	**2808**
	Ҳаммаси	**9288**

Изох:

1. Олий таълим муассасаси ихтисослик фанларининг дастурларини ишлаб чиқишда кадрлар буюртмачиларининг талабларини эътиборга олади.

2. Ҳарбий тайёргарлик машғулотлари қўшимча фанлар блокининг соатлари ҳисобига, ҳарбий йиғин эса таътил вақти ҳисобига ўтказилади. Ҳарбий тайёргарлик машғулотлари ўтказилмайдиган ҳолларда меҳнат бозори ва кадрлар буюртмачиларининг талабларига мослашувчанлиги ва ҳаракатчанлигини таъминлаш учун олий таълим муассасаси кенгашининг қарори билан фойдаланилади.

3. Ўқув режа асосида олий таълим муассасаси ҳар йили ишчи ўқув режасини тузади. Бунда олий таълим муассасасига талабалар юкламасининг ҳафталик ҳажмини сақлаган ҳолда ўқув фанлари блоки ҳажмини 5 фоизгача, блоклар таркибидаги фанлар ҳажмини 10 фоизгача ўзгартириш ҳамда аудитория юкламасининг умумий ҳажмини сақлаган ҳолда айрим семестрларда ҳафталик юкламалар ҳажмини эркин белгилаш ҳуқуқи берилади.

4. Талаба билимини баҳолаш рейтинг тизимига мувофиқ ўқув жараёни давомида амалга оширилади.

5. Битирув малакавий ишини бажариш муддатлари таркибига уни ҳимоя қилиш ҳам киритилади.

6. Хорижий тил фанининг охирги семестрларида битирувчи курслар учун қўшимча фанлар блоки ва танлов фанлари соатлари ҳисобидан ҳар ҳафтада 2 соатдан "Амалий инглиз тили" фани ўқитилади.

7. "Жисмоний тарбия ва спорт" фани таркибида "Валеология асослари" курсидан 10 соат ҳажмда маъруза, 8 соат ҳажмда амалий машғулот ўқитилиши кўзда тутилади.

8. Ўқув режага киритиладиган ихтисослик фанларининг амалий машғулотлари олий таълим муассасаси ҳамда базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

9. Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун талабаларнинг малакавий амалиётлари базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

"Бухгалтерия ҳисоби"
кафедраси мудири, и.ф.д., проф. **А.А. Каримов**

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7 Гурух Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

бухгалтерия хисоби предмети, бухгалтерия хисобининг объектлари, бухгалтерия хисобида бахолаш, бухгалтерия хисобининг счётлари, хўжалик жараёнлари, таъминот, ишлаб чикариш, сотиш жараёнлари, хужжатлаштириш, инвентаризация, икки ёклама ёзув, баланс, хисобот, актив, пассив, дебет, кредит, сальдо, сторно, асосий восита, номоддий актив, амортизация, иктисодий тахлил, иктисодий тахлилнинг объекти ва субъектлари, иктисодий тахлил предмети, иктисодий тахлил усуллари, иктисодий тахлил принциплари, иктисодий тахлил турлари, самарадорлик, молиявий холат ва молиявий натижа, баланс ликвидлиги, молиявий баркарорлик, тўлов кобилияти, рентабеллик, пул окимлари, хусусий капитал, хисобот, аудит, аудиторлик фаолияти, аудитнинг профессионал хизматлари, ташки аудит, ички аудит, аудиторлик хулосаси, аудиторлик хисоботи, аудиторлик далиллар, аудиторлик танлаш, аудитор малака сертификати, аудитнинг ахлокий талаблари, аудиторлик таваккалчилиги, ички назорат тизими, мухимлик даражаси, стандарт.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:
Тошкент молия институти

Ректор ______________ **Н.Х.Хайдаров**

2018 йил «_____» ______________
М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Аудиторлар Палатаси

Кенгаш Раиси ______________ **Н.Ф.Каримов**

2018 йил «_____» ______________
М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази

Директори ______________ **Б.Ҳ.Рахимов**

2018 йил «____» ____________
М.Ў.

Тошкент давлат иқтисодиёт Университети

Ректор ______________ **Б.Ю.Ходиев**

2018 йил «____» ____________
М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерлар ва аудиторлар Миллий ассоциацияси

Кенгаш раиси ______________ **М.М.Тулаходжаева**

2018 йил «____» ____________
М.Ў.

Тошкент давлат аграр Университети

Ректор ______________ **Б.А.Сулаймонов**

2018 йил «____» ____________
М.Ў.

Тошкент молия институтида тайёрланаётган 5230900 – “Бухгалтерия хисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)” бакалавриат таълим йўналиши ва 5А230901 – “Бухгалтерия хисоби (тармоқлар ва соҳалар бўйича)” магистратура мутахассислиги учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

т/р	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалавриат таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)*		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)
	шифри	номи	
1.	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)	**Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:** • дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши; • Ватан тарихини билиши, маънавий миллий ва умуминсоний кадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асослай билиши, миллий истиқлол ғоясига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга эга бўлиши; • табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ходисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши; • инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга, атроф муҳитга муносабатини белгиловчи хуқуқий ва маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиш; • ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш; • тегишли бакалавриат йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши; • янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши; • хорижий тилларни эркин сўзлашув даражасида эгаллаган бўлиши; • соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тассаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниктириш;

- хўжалик юритувчи субъектларда молиявий режаларни, молиявий балансларни, асосий иктисодий кўрсаткичларини хисоб-китоб килиш учун дастлабки маълумотларни тайёрлаш;
- хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия хисобини ташкил этиш ва уни юритиш бўйича чора - тадбирлар ишлаб чикиш ва амалга ошириш;
- хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия аппарати ва молиявий фаолиятини ташкил этиш;
- хўжалик субъектларида хисоб сиёсатини шакллантириш ва уни амалга ошириш;
- хўжалик субъектларида ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг фаолиятини амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чикиш;
- хўжалик юритувчи субъектларда кредит операциялари хисоби, пул маблағлари ва лизинг операциялари хисобини юритиш;
- хўжалик юритувчи субъектларда стратегик режалаштириш, ташкил этиш ва назорат килиш;
- хўжалик юритувчи субъектларда пул-кредит ва бюджет-солик сиёсати билан боғлик равишда ўрта ва узок муддатли молиявий (бюджетларни) прогнозлаш;
- хўжалик юритувчи субъектлар баркарорлигини ошириш ва уни модернизациялаш оркали ривожлантириш йўлларини ишлаб чикиш;
- хўжалик юритувчи субъектларнинг инвестицион сиёсатини ишлаб чикиш, инвестиция портфелини самарали бошкаришни ташкил килиш.
- статистик ва хисоб-тахлилий маълумотларнинг манбаларини хамда истеъмолчиларнинг максад ва вазифаларини аниклаш;
- банкларга такдим этиладиган кредит лойихаларнинг молиявий самарадорлигини бахолаш, уларни амалга оширишдан олинган молиявий-иктисодий натижаларни тахлил килиш;
- тадкикотлар учун кўрсаткичлар тизимини танлаш ва уларнинг ўзаро алокасини моделлаштириш;
- бошкарув карорларни кабул килиш учун ахборотларни йиғишни ташкил этишнинг ички ахборот тизимини яратиш;
- бошкарув ва молиявий хисобни юритиш, жорий молия йили учун тузилган молиявий режалар ижроси натижаларини тахлил килиш;
- хўжалик юритувчи субъектларда рискларни тахлил килиш ва бахолаш;
- тахлилий хисоботларни тайёрлаш, олиб борилган тадкикот натижаларини изохлаш ва шархлаш;
- хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия хисобини амалга ошириш билан боғлик масалаларни ечиш учун янги технологиялар ва ёндашувларни кўллаш, уларнинг натижаларига ишлов бериш;

			• илмий ва тушунтириш хатларини ишлаб чиқиш; • ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чиқиш, реферат ва библиографияларни тузиш; • мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги турли усуллар, воситалар ва бошқа соҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш.
2.	5А230901	Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	**Битирувчи қуйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:** • илмий дунёқарашга доир билимлар тизимини эгаллаган бўлиши, умумметодологик фанлар асосини, давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши; ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қилиш қобилиятига эга бўлиш; • миллий маънавий ва умуминсоний қадриятлар бўйича ўз нуқтаи назарини оғзаки ва ёзма баён этиши, миллий ғоянинг назарий асосларни англаган ҳолда "Озод ва обод ватан, эркин ва фаровон ҳаёт қуриш" бош ғоясининг моҳиятини ҳамда унинг асосий ғоялар билан мутаносиблиги ва фарқини билиш; • табиат ва жамиятда юз бераётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, инсоннинг маънавий киёфаси ҳақида билимларга эга бўлиши, улардан ҳаётда ва касбий фаолиятида ҳамда замонавий илмий тадқиқотларда фойдалана олиши; • шахснинг инсон, жамият, атроф муҳитга бўлган муносабатини тартибга солувчи ҳуқуқий ва ахлоқий меъёрларни касбий фаолиятида қўллай олиш; • янги билимларни мустақил ўзлаштира олиши, такомиллаштириши ва ўз меҳнатини илмий асосда ташкил қила билиш; • ўзининг индивидуал билимларига таянгани ҳолда ижтимоий ва шахсий аҳамиятга эга бўлган муаммоларни тушуниши ва уларни таҳлил қилиши; • ўз фаолиятида меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлардан фойдалана билиш; • фикрлаш маданияти, муайян тафаккур услубига, оғзаки ва ёзма нутқини аниқ баён қилиш қобилиятига эга бўлиш; • ўзлаштирилган билимларни ижодий танқидий кўриб чиқиш ва таҳлил қилиши, улардан илмий фаолиятида фойдалана олиш; • илмий фаолияти натижаларини ҳис қилишга йўналтирилган ижтимоий масъулият шаклланган бўлиш; • касбий фаолиятда ўзлаштирган фанларнинг асосий қонунларидан фойдаланиши, методларни таснифлаши, методологик тамойиллардан илмий фаолиятида фойдалана олиш; • хорижий тиллардан бирини илмий мулоқот ва касбий малака алмашиш воситаси сифатида эгаллаган бўлиш;

- ахборотни тўплаш, саклаш, уларга ишлов бериш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаш;
- ўзининг касбий фаолиятида асосли мустакил карорлар кабул кила билиши;
- ахборот, билим, маълумотни бир-биридан фарклаш малакасига эга бўлиши, ахборот технологияларидан фойдалана олиш;
- ахборот технологияларининг моҳияти ва аҳамиятини тушуниш, ахборот хуружи хавфи ва таҳлидларни англаш, ахборот хавфсизлигининг асосий талабларига риоя килиш кобилиятига эга бўлиш;
- интернет тармоғидан ахборотларни олиш, саклаш, кайта ишлашнинг асосий усуллари ва воситаларига эга бўлиши, ахборотни бошкариш воситаси сифатида компьютер билан ишлаш кўникмаларига эга бўлиш;
- педагогик фаолиятида ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиши;
- таълим сифати ва самарадорлигини оширишга инновацион ёндашиши;
- патент олиш учун иш меъёрий ҳужжатлар тайёрлай олиш;
- давлат, нодавлат ва нотижорат ташкилотлари томонидан эълон килинган лойиҳаларда иштирок этиш учун лойиҳа тайёрлаш малакаларига эга бўлиши лозим.
- магистрлик диссертация мавзуси бўйича маълумотлар тайёрлаш, реферат ва бошка мустакил иш шаклдаги топширикларни тузиш;
- ўкув фанларини ўкитиш методикасини эгаллаш;
- электрон ўкитиш усулларини эгаллаш;
- ўтказилаётган илмий-тадкикот лойиҳалари мавзуси бўйича бўйича моделлар, алгоритмлар, методларни тадкик килиш ва ишлаб чикиш;
- намунавий методикалар бўйича тадкикотлар ўтказиш ва уларнинг натижаларини кайта ишлаш;
- олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимининг таълим муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўкув фанлари бўйича назарий, амалий ва лаборатория машғулотларини ўтказиш;
- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ностандарт ўкув машғулотларини ўтказиш;
- ўкитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўкув-методик ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш;
- мустакил таълим ва ижодий изланиш натижасида ўкитилаётган фан хамда педагогик фаолият соҳасидаги турли усуллар, воситалар ва бошка соҳаларда ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш;
- ўкитилаётган фан бўйича ўкув машғулотларни ўтказиш учун ўкитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш;

		• мутахассисликка мос янги илмий натижалар, илмий адабиётлар ёки илмий-тадкикот лойиҳаларини таҳлил қилиш; • узлуксиз таълим тизимининг ДТС, малака талаблари ва бошқа ўқув-меъёрий ҳужжатларни ишлаб чиқишда иштирок этиш; • илмий ва тушунтириш хатларини ишлаб чиқиш; • ўтказилаётган тадқиқотлар мавзуси бўйича илмий шарҳларни ишлаб чикиш, реферат ва библиографияларни тузиш; • илмий мақола ва тезислар тайёрлаш.

Тошкент молия институти ўқув ишлари бўйича проректори **И.Н.Қўзиев**

Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерлар ва аудиторлар Миллий Ассоциацияси Кенгаш раиси **М.М.Тулаходжаева**

Ўзбекистон Аудиторлар Палатаси Кенгаш Раиси **Н.Ф.Каримов**

Тошкент молия институтининг *5230900 – “Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)”* бакалавриат таълим йўналиши, *5А230901 – “Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар ва соҳалар бўйича)”* магистратура мутахассислиги бўйича малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чиқувчилар ҳамда кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент шаҳри **“___”__________2018 й.**

Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерлар ва аудиторлар Миллий ассоциацияси Кенгаш раиси М.М.Тулаходжаева, Ўзбекистон Аудиторлар Палатаси Кенгаш Раиси Н.Ф.Каримов хамда Тошкент молия институти ўкув ишлари бўйича проректори И.Н.Қўзиевлар мазкур келишув далолатномасини куйидагилар хакида туздик:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўгрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПК-2909-сон Қарори билан тасдикланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”нинг III-кисми ҳамда 2017 йил 5 майдаги “2017/2018 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўкишга кабул килиш тўғрисида”ги ПК-2955-сонли Қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-3151-сонли Қарорлари хамда Вазирликнинг 2017 йил 6 майдаги 294-сонли, 2017 йил 30 майдаги 356-сонли, 2017 йил 19 июндаги 407-сонли буйруклари ижросини таъминлаш максадида Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти, турдош олий таълим муассасалари хамда тегишли соха ва тармоқлар бўйича кадр истеъмолчилари билан биргаликда ташкил килинган ишчи-гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофик ишлаб чикилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари ишлаб чикилди.

2. *5230900 – “Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)”* бакалавриат таълим йўналиши, *5А230901 – “Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар ва соҳалар бўйича)”* магистратура мутахассислигининг малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чикишда турдош олий таълим муассасалари – Тошкент давлат иктисодиёт университети, Тошкент давлат аграр университети, Тошкент ирригация ва кишлок хўжалигини механизациялаш мухандислари институти, Тошкент темир йўллари мухандислик институти, Самарканд иктисодиёт ва сервис институти педагог ходимлари, Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерлар ва аудиторлар Миллий

ассоциацияси. Ўзбекистон Аудиторлар Палатаси мутахассислари ўз фикр-мулоҳазалари билан иштирок этганлар.

3. *5230900 – "Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)"* бакалавриат таълим йўналиши, *5А230901 – "Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар ва соҳалар бўйича)"* магистратура мутахассислиги кадрлар истеъмолчилари – Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерлар ва аудиторлар Миллий ассоциацияси, Ўзбекистон Аудиторлар Палатаси мутахассислари ва турдош ОТМлари профессор-ўқитувчилари томонидан мазмунан ўрганилди ҳамда уларни маромига етказиш мақсадида уларнинг тегишли таклифлари *5230900 – "Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)"* бакалавриат таълим йўналиши, *5А230901 – "Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар ва соҳалар бўйича)"* магистратура мутахассислигининг малака талаблари ва ўқув режаларини мукаммаллаштиришда инобатга олинди.

Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда мазкур малака талаблари ва ўқув режаларини ўқув жараёнларига тадбиқ этиш мумкин, деб ҳисоблаймиз.

Тошкент молия институти ўқув ишлари бўйича проректори — **И.Н.Қўзиев**

Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерлар ва аудиторлар Миллий ассоциацияси Кенгаш раиси — **М.М.Тулаходжаева**

Ўзбекистон Аудиторлар Палатаси Кенгаш Раиси — **Н.Ф.Каримов**

Тошкент молия институти томонида ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини турдош олий таълим муассасалари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент шаҳри **“____” ________ 2018 йил**

Қатнашдилар:
проф.Н.Х.Хайдаров, проф.Б.Ю.Ходиев, доц.Ғ.Захидов, доц.И.Қўзиев, проф.Р.Дўстмуратов, проф.Р.Холбеков, проф.К.Ўразов, проф.Ш.Эргашхўжаева, проф.Н.Йўлдошев, проф.А.Кучаров, проф.А.Жўраев, доц.Д.Саидов, доц.Э.Авазов, доц.А.Бердиев, доц.З.Ниёзов, доц.Ф.Насриддинов, и.ф.н.доц.С.Султанова, и.ф.н.М.Маматкулов, доц.А.Махмудов, доц.М.Аскарова, доц.Н.Мажидов, проф.А.Туйчиев, доц.Л.Зойиров, доц.О.Астанакулов, доц.А.Аюбжонов, доц.З.Мукумов, доц.Қ.Хақбердиев, доц.И.Абдурахмонов, доц.О.Комолов, доц.Б.Маматов, доц.У.Якубов, доц.Б.Усманов, проф.А.Каримов ва бошқалар.

К У Н Т А Р Т И Б И :

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”нинг III-қисми, 2018 йил 4 июндаги “2018–2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли Қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ги ПҚ-3775-сонли Қарорларида ҳамда Вазирликнинг 6 майдаги 294-сонли, 30 майдаги 356-сонли, 19 июндаги 407-сонли буйруқлари ижросини таъминлаш мақсадида Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази, Тошкент молия институти ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гурухлар томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш тўғрисида.

Э Ш И Т И Л Д И :

Проф.Н.Х.Хайдаров – Тошкент молия институти ректори

Ўзбекистон Республикасининг тараққиёти ва истиқболини таъминлаш мақсадида иқтисодий, ижтимоий, сиёсий ва маданий соҳалардаги катта ўзгаришларни ҳисобга олиб, олий таълим тизимида ҳам улкан ислоҳотлар йўлга қўйилдики, бунда олий таълим йўналишлари(мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторида кадрларни тайёрлаш, жаҳон тажрибалари, мамлакат ва жамият манфаатларидан келиб чиққан ҳолда, таълим йўналишлари (мутахассисликлари)ни тегишли соҳаларга мувофиқлик нуқтаи назаридан унификацияланмоқда. Шундан келиб чиқиб Тошкент молия институти, Тошкент давлат иқтисодиёт унверситети, Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти, Карши муҳандислик иқтисодиёт институти, Қорақалпоқ давлат университети, Солиқ академияси, Тошкент темир йўл муҳандислик институти, Тошкент давлат аграр университети ва бошқа турдош олий таълим муассасаларининг етакчи профессор-ўқитувчилари иштирокида махсус ишчи гуруҳ аъзолари томонидан таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди. Уларга турдош олий таълим муасссаларидан, вазирлик ва идоралар кадрлар исътемолчилари сифатида тақризлар олинди.

Сизлардан ушбу тайёрланган бакалавриат таълим йўналиши ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

С Ў З Г А Ч И Қ Д И Л А Р:

Проф. Б.Ю.Ходиев – Тошкент Давлат иқтисодиёт университети ректори.

Мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эхтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жахон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратилмоқда. Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари меъёр талабларига жавоб беради, шунингдек малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар инобатга олинган.

Доц.И.Қўзиев, проф.Т.Маликов, доц.Б.Маматов, проф.А. Омонов, проф.А.Туйчиев, доц.Л.Зойиров - Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари замонавий талаблар асосида ёзиб тайёрланган, уларда иқтисодиётнинг соҳаларидаги ислохотлар инобатга олинганлигини таъкидладилар.

Шунингдек, Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

Доц. Г.Захидов – Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган.

Т/р	Йўналиш ва мутахассислик номи		Бакалавриат таълим йўналиши	Магистратура мутахассис-ликлари
			5-босқич	5А-босқич
1.	Таълим йўналиши:	Молия	5230600	
2.	Мутахассислик:	Давлат молиясини бошқариш		5А230601
3.		Корпоратив молия ва қимматли қоғозлар бозори *(соҳалар бўйича)*		5А230602
4.		Инвестицияларни бошқариш *(тармоқ ва соҳалар бўйича)*		5А230603
5.		Халқаро молия		5А230604
6.	Таълим йўналиши:	Банк иши	5230700	
7.	Мутахассислик:	Банк иши *(фаолият турлари бўйича)*		5А230701
8.	Мутахассислик:	Банк ҳисоби ва аудит		5А230702
9.	Таълим йўналиши:	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит *(тармоқлар бўйича)*	5230900	
10.	Мутахассислик:	Бухгалтерия ҳисоби *(тармоқлар ва соҳалар бўйича)*		5А230901
11.		Аудит *(тармоқлар ва соҳалар бўйича)*		5А230902
12.		Бюджет ҳисоби ва назорати		5А230903

Юқоридагиларни инобатга олиб, таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг янгиланган Классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва

магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларини тасдиклаш учун тавсия этилади.

ЙИҒИЛИШ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Турдош олий таълим муассасалари вакилларини ҳамда кадрлар истеъмолчиларини жалб этган ҳолда Тошкент молия институти профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2017 йил 19 июндаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги 407-сонл ва бошка тасдиқланган бошка меъёрий-хукукий асослар ва тамойиллар асосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун манфаатдор вазирликлар (идоралар) ҳамда асосий иш берувчи субъектлар ва илмий тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилгани эътироф этилсин.

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режалари охирги лойиҳаларини ишлаб чиқишда инобатга олинсин.

4. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлатишга тавсия этилиши учун Вазирлик хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашига тақдим этилсин.

Тошкент молия институти

ректор ____________ Н.Х.Хайдаров

Тошкент давлат иктисодиёт университети

ректор ____________ Б.Ю.Ходиев

Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашнинг «Иқтисод» Ўқув-услубий бирлашмаси 5 –сонли баённомасидан

КЎЧИРМА

2018 йил "7" июль Тошкент шаҳри

Қатнашдилар: проф. Б.Ю.Ходиев - раис. Н.Хайдаров, Г.Заҳидов. Ш.Мусафакулов. И.Қўзиев, Б.Усманов-масъул котиб. Д.Ахмедов. А.Каримов. З.Адилова, Б.Умирзоқов, Ш.Эргашхўжаева, З.Мукумов, Н. Йўлдошев, А. Кучаров, А. Жўраев, Т.Маликов, А. Омонов, А. Каримов. Р. Холбеков. З. Умаров, М. Аскаров, Л. Зойиров, А. Аюбжонов, И.Абдурахмонов. Г.Абдурахмонова. А. Тўйчиев. Б. Маматов. Т. Баймуратов, Б. Хажиев, И.Хотамов. С.Худойкулов. Ф.Насриддинов. Н. Исмоилова, М. Аманбоев, Г. Мелибоева

К У Н Т А Р Т И Б И:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури"нинг III қисми, 2018 йил 4 июндаги "2018-2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида"ги ПҚ-3769-сонли, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сонли Қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида хамда Вазирликнинг 2017 йил 6 майдаги 294-сонли, 30 майдаги 356-сонли, 19 июндаги 407-сонли буйруқлари ва 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322 сон хати ижросини таъминлаш мақсадида Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти, турдош олий таълим муассасалари ҳамда тегишли соха ва тармоклар бўйича кадр истеъмолчилари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гуруҳлар томонидан "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори"га мувофик бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари муҳокамаси.

Э Ш И Т И Л Д И :

проф. Б.Ю.Ходиев – Ўқув-услубий бирлашма раиси. Мамлакатимизда қабул қилинган "Ҳаракатлар стратегияси"да белгиланган вазифалардан келиб чиқиб, Ўзбекистон Республикасининг тараққиёти ва истиқболини таъминлаш мақсадида иқтисодий- ижтимоий-сиёсий ва маданий соҳалардаги катта ўзгаришларни хисобга олиб, олий таълим тизимида ҳам узвий ислоҳотлар йўлга қўйилдики. бунда олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторида кадрларни тайёрлаш, жаҳон тажрибалари. мамлакат ва жамият манфаатларидан келиб чиққан ҳолда таълим йўналишлари

(мутахассисликлари)ни тегишли соҳаларга мувофиқлик нуқтаи назаридан унификацияланди ва ўқув режаларидаги фан блоклари яхлитланди, фанлар таркиби ўзаро мувофиқлаштирилди. Шундан келиб чиқиб, таянч олий таълим муассасаси сифатида Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасаларининг етакчи профессор-ўқитувчилари иштирокида махсус ишчи гуруҳ аъзолари томонидан таълим йўналиш (мутахассислик) ларининг малака талаблари ва ўқув режалари янгидан ишлаб чиқилган. Уларга кадрлар истеъмолчилари, вазирлик ва идоралар, турдош олий таълим муасссаларидан тақризлар олинган.

Мухтарам йиғилиш иштирокчилари. Сизлардан ушбу тайёрланган бакалавриат таълим йўналиш (магистратура мутахассислик) ларининг малака талаблари ва ўқув режаларини атрофлича муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

1. Проф. Н.Хайдаров – Ўқув-услубий бирлашма аъзоси. Мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, инновацион ривожланиш шароитида иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашуви жараёнида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига жадал жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълимнинг норматив ҳужжатлари, хусусан, таълим йўналиш(магистратура мутахассислик)ларининг малака талаблари ва ўқув режаларини халқаро амалиётнинг академик стандартлари билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратилган.

Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда иқтисодиётда олиб борилаётган ислоҳотлардан келиб чиқиб, олий таълим муассаларида замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур назарий билим ҳамда амалий кўникмаларни пухта эгаллаган, рақобатбардош кадрларни тайёрлашга мўлжалланган. Шундан келиб чиқиб, ишлаб чиқилган барча малака талаблари ва ўқув режаларни маъқуллайман ва тасдиқлашларингизни сўрайман.

2. проф. А.Кучаров, проф. А.Жўраев, доц.Б.Маматов, доц.А.Омонов ва бошқа ўқув-услубий бирлашма аъзолари ҳам сўзга чиқиб, Тошкент молия институти етакчилигида турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари ҳамда кадрлар буюртмачилари иштирокида ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари белгиланган талаблар асосида тайёрланган, уларда иқтисодиётнинг соҳаларидаги ислоҳотлар инобатга олинганлигини таъкидладилар.

Шунингдек, таянч ОТМ сифатида Тошкент молия институти томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

3. Доц. Б.Усманов – Ўқув-услубий бирлашма котиби. Тошкент молия институти етакчилигида турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари иштирокида ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган. Уларни ишлаб чиқиш жараёнида ривожланган мамлакатларнинг тажрибалари инобатга олинган. Шунга кўра,

муҳокамага қўйилган бакалавр таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалар ини маъқуллаш ва тасдиқлаш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайман.

Юқоридагиларни инобатга олиб, қуйидаги олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари) нинг янгиланган Классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини "Иқтисод" ўқув-услубий бирлашмасида кўриб чиқиб, тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман:

Т/р	Бакалавриат таълим йўналиши ва мутахассислик номи		Бакалавриат таълим йўналиши 5-босқич	Магистратура мутахассисликлари 5А-босқич
1	**Таълим йўналиши:**	**Молия**	**5230600**	
	Мутахассислик:	Давлат молиясини бошқариш		5А230601
		Корпоратив молия ва қимматли қоғозлар бозори (соҳалар бўйича)		5А230602
		Инвестицияларни бошқариш (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5А230603
		Халқаро молия		5А230604
2	**Таълим йўналиши:**	**Банк иши**	**5230700**	
	Мутахассислик:	Банк иши (фаолият турлари бўйича)		5А230701
		Банк ҳисоби ва аудит		5А230702
3	**Таълим йўналиши:**	**Солиқлар ва солиққа тортиш**	**5230800**	
4	**Таълим йўналиши:**	**Бухгалтерия ҳисоби ва аудит(тармоқлар бўйича)**	**5230900**	
	Мутахассислик:	Бухгалтерия ҳисоби (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5А230901
		Аудит (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5А230902
		Бюджет ҳисоби ва назорати		5А230903
5	**Таълим йўналиши:**	**Суғурта иши**	**5231200**	
	Мутахассислик:	Суғурта иши		5А231201
6	**Таълим йўналиши:**	**Пенсия иши**	**5231300**	
	Мутахассислик:	Пенсия иши		5А231301
7	**Таълим йўналиши:**	**Баҳолаш иши**	**5231500**	
	Мутахассислик:	Баҳолаш иши ва риэлторлик (объектлар бўйича)		5А231501
8	**Таълим йўналиши:**	**Давлат бюджетининг ғазна ижроси**	**5232000**	
9	**Таълим йўналиши:**	**Корпоратив молия**	**5232100**	
10	**Таълим йўналиши:**	**Инвестицион лойиҳаларни молиялаштириш**	**5232700**	
11	**Таълим йўналиши:**	**Электрон тижорат**	**5232800**	
Жами: 23 (11/12) та малака талаблари ва ўқув режалари				

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Таянч ОТМ сифатида Тошкент молия институти томонидан кадрлар истеъмолчилари ва турдош олий таълим муассасалари вакилларини жалб этган ҳолда ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида" қарори меъёрлари ва Вазирлик томонидан тасдиқланган тамойиллар асосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун манфаатдор вазирликлар (идоралар) ҳамда асосий иш берувчи субъектлар ва илмий тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилгани эътироф этилсин.

3. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режаларида кўрсатилган фанларнинг услубий таъминоти ўрганиб чиқилсин.

4. Малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳаларини ишлаб чиқишда, шунингдек, фанларнинг услубий таъминотини яратишда экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар инобатга олинсин.

5. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлатишга тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашига тақдим этилсин.

Бирлашма раиси: Б. Ю. Ходиев

Масъул котиб: Б. Б. Усмонов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази, Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари билан хамкорликда ишлаб чикилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларига берилган

ТАҚРИЗ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдикланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”нинг III-қисми хамда 2017 йил 5 майдаги “2017/2018 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўкишга кабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-2955-сонли Қарори, 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт сохалари ва тармокларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўгрисидаги” ПҚ-3151-сонли Қарорларида хамда Вазирликнинг 6 майдаги 294-сонли, 30 майдаги 356-сонли, 19 июндаги 407-сонли буйруклари ижросини таъминлаш мақсадида Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти, турдош олий таълим муассасалари хамда тегишли соха ва тармоклар бўйича кадр истеъмолчилари билан биргаликда ташкил килинган ишчи-гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофик ишлаб чикилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари ишлаб чикилди.

Вазирликнинг 30 майдаги 356-сонли буйруғи билан тасдикланган жадвалга мувофик:

- Тошкент молия институтида ташкил этилган Ижодий ишчи гурухлар томонидан 13 та бакалавриат таълим йўналишлари, 12 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари халкаро тажрибаларни ўрганилган холда ишлаб чикилди;

-ишлаб чикилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари турдош олий таълим муассасалари хамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошка корхоналар мутахассислари томонидан мухокамадан ўтказилиб, келишилди;

- турдош олий таълим муассасалари хамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошка корхоналар мутахассисларининг таклифлари асосида тегишли кўшимча ва ўзгартиришлар киритилган малака талаблари ва ўкув режалари Вазирлик хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўкув-услубий бирлашмалар мухокамасидан ўтказилди ва ўрнатилган тартибда тасдикка олиб чикилди.

Малака талабларини ишлаб чикишда давлат таълим стандартини ишлаб чикиш асослари, кўлланиш сохаси, атамалар, таърифлар, кискартмалар, йўналишнинг тавсифи, йўналишнинг касбий фаолиятлари тавсифи, бакалавр ва магистрларнинг тайёргарлик даражасига кўйиладиган талаблар, бакалавриат таълим дастурларининг мазмуни ва компонентлари, бакалавр ва магистрларнинг таълим дастурларини ўзлаштириш бўйича амалга ошириладиган шароитларга белгиланган талаблар, таълим дастурларининг татбик этилиши, ўкув жараёнини педагогик кадрлар билан таъминлаш бўйича талаблар, таълим

жараёнини ўкув-методик ва ахборот ресурслари билан таъминлаш талаблари. ўкув жараёнининг моддий-техника базаси бўйича талаблар, кадр тайёрлаш сифати ва олий таълим муассасалари фаолиятини баҳолаш, эслатма, иловалар, библиографик маълумотлар, ишлаб чикувчилар, асосий турдош олий таълим муассасалари хамда кадрлар истеъмолчилари билан келишилганлигини тасдикловчи мухр ва имзолар ўз ифодасини топган.

Мамлакат ижтимоий-иктисодий тараккиётининг истикболлари, жамият эхтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуклари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чикиб, иктисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халкаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйгунлаштириш хамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор каратилмокда. Тошкент молия институти ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўкитувчилари томонидан ишлаб чикилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари меъёр талабларига жавоб беради.

Юкоридагиларни инобатга олиб, куйидаги олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг Классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари ТДИУ ҳузуридаги "Ўзбекистон иктисодиётини ривожлантиришнинг илмий асослари ва муаммолари" илмий-тадкикот Марказида кўриб чикилди:

Т/р	**Йўналиш ва мутахассислик номи**		**Бакалавриат таълим йўналиши**	**Магистратура мутахассис-ликлари**
			5-боскич	**5А-боскич**
1.	**Мутахассислик:**	Иктисодиёт (тармок ва соҳалар бўйича)		5А230102
2.	**Таълим йўналиши:**	Менежмент (тармок ва соҳалар бўйича)	5230200	
3.	**Мутахассислик:**	Менежмент (тармок ва соҳалар бўйича)		5А230201
4.	**Таълим йўналиши:**	Молия	5230600	
5.	**Мутахассислик:**	Давлат молиясини бошкариш		5А230601
6.		Корпоратив молия ва кимматли қоғозлар бозори (соҳалар бўйича)		5А230602
7.		Инвестицияларни бошкариш (тармок ва соҳалар бўйича)		5А230603
8.		Халкаро молия		5А230604
9.	**Таълим йўналиши:**	Банк иши	5230700	
10.	**Мутахассислик:**	Банк иши (фаолият турлари бўйича)		5А230701
11.	**Мутахассислик:**	Банк хисоби ва аудит		5А230702
12.	**Таълим йўналиши:**	Соликлар ва соликка тортиш	5230800	
13.	**Таълим йўналиши:**	Бухгалтерия хисоби ва аудит (тармоклар бўйича)	5230900	
14.	**Мутахассислик:**	Бухгалтерия хисоби (тармоклар ва соҳалар бўйича)		5А230901

15.		Аудит (тармоклар ва соҳалар бўйича)		5А230902
16.		Бюджет хисоби ва назорати		5А230903
17.	**Таълим йўналиши:**	Суғурта иши	5231200	
18.	**Таълим йўналиши:**	Пенсия иши	5231300	
19.	**Таълим йўналиши:**	Бахолаш иши	5231500	
20.	**Мутахассислик:**	Бахолаш иши ва риэлторлик (объектлар бўйича)		5А231501
21.	**Таълим йўналиши:**	Давлат бюджетининг ғазна ижроси	5232000	
22.	**Таълим йўналиши:**	Корпоратив молия	5232100	
23.	**Таълим йўналиши:**	Инвеститцион лойиҳаларни молиялаштириш	5232700	
24.	**Таълим йўналиши:**	Иктисодий хавфсизлик	5232400	
25.	**Таълим йўналиши:**	Элктрон тижорат	5232800	
	Жами: 25 та (Бак.: 13 та, Маг.: 12 та)			

Умуман олганда, таянч олий таълим муассасаси сифатида Тошкент молия институти томонидан ишлаб чиқилган 13 та таълим йўналишлари ва 12 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига ўрнатилган тартибда тасдиқланиши ва амалиётга татбиқ этилишини мумкин, деб ҳисоблаймиз.

Тошкент давлат иктисодиёт университети хузуридаги “Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантиришнинг илмий асослари ва муаммолари” илмий-тадкикот Маркази директори, и.ф.д., проф. **Д.Қ.Ахмедов**

5230900 - Бухгалтерия хисоби ва аудит (тармоклар бўйича) бакалавриат таълим йўналиши бўйича бакалавриатурада давлат таълим стандартининг халкаро микёсидаги бошка таълим стандартлари билан киёсий таккослаш бакалавриатурада таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон (Тошкент молия институти)		АҚШ (Newark and Brunswick давомий бизнес мактаб)		Канада (Seneca College's)	
Бухгалтерия ҳисоби ва аудит		**МВА дастури хисоби курси**		**Бухгалтерия ҳисоби**	
Фан номи	**соати**	**Фан номи**	**соати**	**Фан номи**	**соати**
Иктисодий таълимотлар тарихи	94	**Зарурий курслар**		Бухгалтерия ҳисоби асослари-1	72
		Аудит тушунчаси	54		
Иктисодиёт назарияси (давоми)	126	Даромадни соликка тортиш	54	Бизнес асослари	72
Микроиктисодиёт	126	Оралик хисоб-1	54	Бухгалтерия ҳисоби асослари-2	72
Макроиктисодиёт	128	Оралик хисоб-2	54	Маркетингга кириш	54
Статистика	250	Маъмурий ва нарх ҳисоби	54	Бизнес статистика	72
Менежмент. Маркетинг	128	**Факультатив дастур**		Харажатлар хисоби	72
Молиявий менежмент	122	Ҳисобни автоматлаштириш	54	Бухгалтерия хисобининг бизнес конуни	72
Бюджет хисоби	128	Илмий тадкикотлар хисоби	54	Ҳисобда ишчанлик мулокоти	72
Иктисодий таҳлил	286	Юкори аудит ва хисоб системаси	54	Оралик хисоб-1	72
Бошка тармокларда бухгалтерия ҳисобининг хусусиятлари	266	Юкори молиявий хисоб	54	Бошкарув хисоби	72
Соликлар ва соликка тортиш	156	Корпорация даромадини соликка тортиш	54	Микроиктисод принциплари	54
Инвестиция	164	Давлат фойдаси хисоби	54	Молия-1	72
Суғурта иши	104	Махсус мавзу: Бухгалтерия хисоби ва суд экспертизаси	54	Оралик хисоб-2	72
Молия бозори	164	**Тавсия этиладиган фанлар**		Жисмоний шахслар даромадини соликка тортиш	72
Пул, кредит ва банклар	234	Бизнес конуни-1	36	Бухгалтерия хисоби: Аудит-1	72
Аудит	268	Бизнес конуни-2	36	Макроиктисод принциплари	54
Молия	258	**Факультатив дастур**		Молия-2	72
Жахон иктисодиёти	88	Чукурлаштирилган	54	Кенгайтирилган	72

		корпарация солиғи		молиявий хисоб	
Амалий хорижий тил	84	Мол-мулк ва мукофотлар солиғи	54	Юридик шахслар даромадини соликка тортиш	72
Иктисодиётда ёзув техникаси	84	Халқаро солик-1	54	Бухгалтерия ҳисоби: Аудит-2	54
Бухгалтерия ҳисоби	290	Халкаро солик-2	54	Бухгалтерия ҳисоби: Карьерани ривожлантириш	72
Бошка тармокларда аудитнинг хусусиятлари	188	Хамкорликдаги соликка тортиш	54	Молиявий режалаштиришни соликка тортиш	72
Бухгалтерия ҳисоби назарияси	162	Пенсия ва фойда таксимоти режаси	54	Молиявий режалаштиришда таваккални бошкариш ва сугурта	72
Банк ҳисоби	86	Давлат ва махаллий солик	54	Инвестиция тушунчаси ва инвестиция стратегияси	72
Солик хисоби ва ҳисоботи	226	Молиявий инструментларни соликка тортиш	54	Пенсияни режалаштириш	72
Иктисодий тахлил назарияси	110	Солик хисоби	54		
Махсус курс (Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги, Истеъмолчи хукуки)	114	Амалий ва жараёнли солик	54		
		Солиқ имтиёзлари моҳияти	54		

Изох: Бухгалтерия хисоби ва аудит (тармоклар бўйича) таълим йўналиши ҳозирги кунда жуда долзарб йўналишлардан хисобланиб, нафакат Ўзбекистон Республикаси балки бошка Европа, Америка, Осиё, МДҲ давлатлари иктисодиёт тармоклари тизимида ҳам доимий изланишни, таҳлил килиш ва такомиллаштиришни талаб килмокда. Юкоридаги маълумотларга асосан шуни айтиш мумкинки, давлатимизда фаолият юритаётган хўжалик юритувчи субъектларда бухгалтерия ҳисобини ташкил этиш ва юритиш давлат таълим стандарти жаҳон стандартларига мос равишда бўлиб, бошка давлатларнинг таълим дастурларига ўхшаш томонлари ҳамда ўзига хос хусусиятлари билан ажралиб туради.

"Бухгалтерия хисоби" кафедраси мудири **А.Каримов**

Тошкент молия институти томонидан ишлаб чиқилган
***5230900 – “Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)”* таълим йўналишининг малака талабларига**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

1. Мазкур *5230900 -“Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)”* таълим йўналишининг малака талаблари “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади, вазифалари ва қоидаларидан келиб чиққан ҳолда тайёрланган. Малака талаблари таълим соҳасини тубдан ислоҳ қилиш, ривожланган демократик давлатлар даражасида, юксак маънавий ва ахлоқий талабларга жавоб берувчи юқори малакали кадрлар тайёрлаш миллий тизимини яратишга, “Таълим тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ кадрлар тайёрлаш соҳасида рақобат муҳитини шакллантириш негизида таълим тизимини ягона ўқув-илмий-ишлаб чиқариш мажмуи сифатида изчил ривожлантиришни таъминлашга, шунингдек, таълим-тарбияга йўналтирилган Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон ва қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарорларини мукаммал амалга оширилишига қаратилди. Жумладан Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”нинг III-қисми ҳамда 2017 йил 5 майдаги “2017/2018 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-2955-сонли Қарори, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги” ПҚ-3151-сонли Қарорлари ҳамда Вазирликнинг 2017 йил 6 майдаги 294-сонли, 2017 йил 30 майдаги 356-сонли, 2017 йил 19 июндаги 407-сонли буйруқлари ижросини таъминлаш асосида ишлаб чиқилган.

2. Малака талаблари дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари, шу жумладан: таълимнинг устуворлиги унинг ривожланишининг биринчи даражали аҳамиятга эга эканлиги, билим, таълим ва юксак интеллектнинг нуфузи, таълимнинг инсонпарварлашуви, инсон қобилиятларининг очилиши ва унинг таълимга нисбатан бўлган турли-туман эҳтиёжларининг қондирилиши, миллий ва умумбашарий қадриятлар устуворлигининг таъминланиши, инсон, жамият ва атроф-муҳит ўзаро муносабатларининг уйғунлашуви; таълим олувчиларда эстетик бой дунёқарашни ҳосил қилиш, уларда юксак маънавият, маданият ва ижодий фикрлашни шакллантириш; таълимнинг миллий йўналтирилганлиги, таълимнинг миллий тарих, халқ анъаналари ва урф-одатлари билан узвий уйғунлиги, Ўзбекистон халқларининг маданиятини сақлаб қолиш ва бойитиш, таълим ва тарбиянинг узвий боғлиқлиги, бу жараённинг ҳар

томонлама камол топган инсонни шакллантиришга йўналтирилганлиги; иктидорли ёшларни аниклаш, уларга таълимнинг энг юқори даражасида, изчил равишда фундаментал ва махсус билим олишлари учун шарт-шароитлар яратиш хисобга олинди.

3. Малака талаблари асосида таълим олувчиларда аудит сохасида чукур билим, ижодий кобилиятни намоён этиш, мустакил фикрлаш, интеллектуал жиҳатдан ривожланиш, илғор технология соҳасида педагог кадрларнинг малакаси бевосита ишлаб чикаришда мунтазам равишда ошириб бориш ҳамда юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

4. Мазкур *5230900- "Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)"* таълим йўналишининг малака талаблари халкаро тажриба, кадрлар тайёрлаш соҳасида ўзаро манфаатли халкаро ҳамкорликни ривожлантириш, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлашни рағбатлантириш, кадрлар тайёрлаш ва биргаликдаги илмий ишланмаларни яратишда корхоналарнинг ишлаб чикариш салоҳиятидан унумли фойдаланиш, ишлаб чикаришда кадрлар тайёрлашни қўллаб-кувватлаш, фаннинг ривожланиш даражаси ва илгор ютуқлари, иктисодиётни модернизациялаш шароитида кадрларга нисбатан амалиётда қўйиладиган талаблар, олий таълимни жаҳон тенденциясидаги ривожланган мамлакатларнинг бакалавриат таълим йўналишлари малака талаблари билан киёсий таккослаш асосида хисобга олинган ҳолда илмий асосланган.

5. Таълим турлари ва боскичлари бўйича мутахассислик малака талабларининг келишилганлиги ва изчиллиги, таълим ва тарбиянинг инсонпарвар, демократик характерда эканлиги, таълимнинг узлуксизлиги ва изчиллиги, таълим тизимининг дунёвий характерда эканлиги, давлат таълим стандартлари доирасида таълим олишнинг хамма учун очиқлиги, таълим ва тарбия жараёнининг мустакил фикрлайдиган, карорлар қабул килишга қодир, хар томонлама ривожланган, баркамол шахсни шакллантиришга йўналтирилганлигини хисобга олган ҳолда уларнинг мужассамлигини таъминлашга қаратилди. Хусусан, *5230900- "Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)"* таълим йўналиши учун малака талаблари ва ўкув режаларида кадрлар истеъмолчилари сифатида Ўзбекистон Республикаси Аудиторлар Палатаси, Ўзбекистон Бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциациясининг таклифлари асосида қўшимча ва ўзгартиришлар киритилди.

6. Ўкув юкламаси оддийдан мураккабга караб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига боғлик равишда таълимнинг табакалаштириш имкониятлари, ўкувчиларнинг кобилиятлари ва имкониятларига мувофик равишда таълимга табакалаштирилган ёндашувини жорий этиш, таълим беришнинг илгор педагогик технологияларини, замонавий ўкув-услубий мажмуаларни яратиш ва ўкув-тарбия жараёнини дидактик жиҳатдан таъминлаш ҳисобга олинди.

7. Таълим олувчиларни тайёрлашда янги ижтимоий-иктисодий шароитларда таълимнинг талаб қилинадиган даражаси ва сифатини, кадрлар тайёрлаш тизимининг амалда фаолият кўрсатиши ва баркарор ривожланишининг кафолатларини, устуворлигини таъминловчи хукуқий,

моддий-техника ва ахборот базасини яратиш, таълим фаолиятининг сифатини баҳолаш мезонлари ва тартиботи белгиланган меъёр-коидаларга мослигига эришилди.

8. Малака талабларининг технологиклиги – унинг бажарилишини назорат қилиш ва унинг меъёрлари ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, Мазкур *5230900- "Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)"* таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб чиқишда мухим аҳамият касб этди.

9. Мазкур *5230900- "Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)"* таълим йўналишининг малака талабларига тажрибада текширувдан ўтган таълим хамда ишлаб чикариш амалиёти (фан ва ишлаб чикариш ўртасида пухта ўзаро хамкорлик ва ўзаро фойдали интеграцияни таъминлаш, таълим тизимини ягона ўкув-илмий-ишлаб чикариш мажмуи сифатида изчил ривожлантириш) фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

10. *5230900- "Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)"* таълим йўналиши малака талаблари Ўзбекистон Республикаси давлат стандартлаш тизими ва "Иктисод" таълим сохасининг Давлат таълим стандарти (Ўзстандарт агентлиги, 30.10.2015 й, № 5927) қоидалари талабларига, шу жумладан, стандартлаштиришнинг асосий максадларига, республикада стандартлашга доир ишларни макбул даражада ташкил этиш, мувофиклаштириш ва таъминлаш функциясига, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари таълим дастурлари мазмунига кўйиладиган умумий талаблар ҳамда битирувчиларнинг тайёргарлигига нисбатан кўйиладиган умумий малака талабларига тўлик мос келади.

"Бухгалтерия ҳисоби" кафедраси
мудири, и.ф.д. **проф.А.Каримов**

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТАСДИҚЛАЙМАН
Тошкент молия институти
ректори Н.Хайдаров
(Қаюм)
201__ йил «__» ________
м.ў.

ИШЧИ ЎҚУВ РЕЖА
(2018-2019 ўқув йили учун)

Таълим йўналиши:
5230900 – Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (тармоқлар бўйича)

Академик даража - БАКАЛАВР
Ўқиш муддати - 4 йил
Таълим шакли - кундузги

I. ЎҚУВ ЖАРАЁНИ ЖАДВАЛИ

Курс	Ҳафталар (Сентябрь – Август, 1–52)	Жами	Назарий таълим	Аттестациялар	Малакавий амалиёт	Битирув малакавий иши	Таътиллар	Ҳаммаси
I	[illegible]	43	36	3	2		9	52
II	[illegible]	43	32	5	6		9	52
III	[illegible]	44	30	5	9		8	52
IV	[illegible]	42	22	[illegible]	13	4	6	48
	Жами	172	120	18	30	4	32	204

	Назарий ва амалий таълим	А	Аттестациялар	М	Малакавий амалиёт	Б	Битирув малакавий иши ҳимояси билан ёки ихтисослик фанларидан Давлат аттестацияси	Т	Таътил

II. ЎҚУВ РЕЖАСИ

Т/р	Ўқув блоклари, фанлар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юклама-нинг ҳажми, соат	%	Аудитория машғулотлари: Жами	Маъруза	Амалий машғулот	Лаборатория иши	Семинар	Курс лойиҳаси (иши)	Мустақил таълим	1-курс (43), семестр 1 (18)	семестр 2 (18)	2-курс (43), семестр 3 (18)	семестр 4 (14)	3-курс (44), семестр 5 (16)	семестр 6 (14)	4-курс (42), семестр 7 (12)	семестр 8 (10)	Масъул кафедралар
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1.00	Гуманитар ва табиий-илмий фанлар	1662	25,64	998	288	564	36	110		664	24	15	6	6	2	2	2	2	
1.01	Ўзбекистон тарихи	78		54	26			25		24	3								ИФ
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78		54	26			28		24		2							ИФ
1.03	Фалсафа	128		72	36			36		56			4						ИФ
1.04	Диншунослик	64		36	18			18		28	2								ИФ
1.05	Ўзбек (рус) тили	150		90		90				60	3	2							УРТ
1.06	Хорижий тил	356		196		196				160	2	2	2	2	2	2			ЧТ
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт*	128		72	10	62				56	2	2							ЖМС
1.08	Иқтисодиётда ахборот комплекслари ва технологиялари	172		108	36	36	36			64	4	2							САК
1.09	Иқтисодчилар учун математика	348		216	108	108				132	8	4							ОАмат
1.10	Эконометрика	[illegible]		[illegible]	28	28				44				4					[illegible]
1.11	*Танлов фанлари*	[illegible]		44		44				[illegible]							2	2	
1.11.01	*Амалий хорижий тил*	[illegible]		44		44				[illegible]							2	2	[illegible]
2.00	Умумкасбий фанлар	2610	40,28	1410	660	750			2к	1200	4	13	18	12	12	16	8	10	
2.01	Касбий психология	100		54	18	36				46		3							КП
2.02	Иқтисодиёт назарияси	328		180	72	108				148	4	6							ИН
2.03	Микроиқтисодиёт Макроиқтисодиёт	268		144	72	72			1к	124		3	3						ИТ
2.04	Статистика	236		128	64	64				108			4	4					[illegible]
2.05	Менежмент. Маркетинг	200		108	36	72				92			2						МК
2.06	Молия	236		128	64	64				108			4	4					Молия
2.07	Пул ва банклар	224		120	60	60			1к	104					4	4			БИ
2.08	Солиқлар ва солиққа тортиш	236		128	64	64				108							4	8	СС
2.09	Суғурта назарияси ва амалиёти	224		120	60	60				104					4	4			СИ
2.10	Инвестиция ва инновациялар	224		120	60	60				104					4	4			Баҳол
2.11	Молия бозори	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]				58							4	2	ММен
2.12	*Танлов фанлари*	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]				96				4		4			
2.12.01	*Давлат хизматларини кўрсатиш ахборот тизими / Бухгалтерия ҳисобида аутсорсинг хизматлари*	[illegible]		[illegible]	[illegible]	28				48				4					САК / БХ

	[illegible] асослари								-											БТ
2.12.02	Ижтимоий таъминот / Иқтисодиётда прогнозлаш методлари	104		56	28	28				48						4				ПИ / [illegible]
3.00	Ихтисослик фанлари	1868	28,83	988	494	494			5к	880			4	12	16	8	20	14		
3.01	Бухгалтерия хисоби	658		336	168	168			2к	302			4	4	4	4	4	4		БХ
3.02	Аудит	310		164	82	82			3к	145						4	4	6		Аудит
3.03	Бухгалтерия хисобининг дастурий комплекслари	[illegible]		48	24	24				42							4			БХ
3.04	Халқаро бухгалтерия хисоби	[illegible]		[illegible]	[illegible]	[illegible]			1к	[illegible]							4			БХ
3.05	Бюджет хисоби	228		120	60	60			1к	108				4	4					Бюд.Х
3.06	Молиявий таҳлил	228		120	60	60				108				4	4					МТ
3.07	Банкларда бухгалтерия хисоби	90		48	24	24				42							4			БХ
3.08	Танлов фанлари	[illegible]		104	52	52				90					4			4		
3.08.01	Хўжаликлар соҳасида бухгалтерия хисоби / Бюджет ташкилотларида автоматлаштирилган бухгалтерия хисоби [illegible] / [illegible]	[illegible]		64	32	32				54					4					БХА / Бюд.Х / БХА
3.08.02	[illegible]			40	20	20				[illegible]								4		Аудит / БХА
4.00	Қўшимча фанлар	340	5,25	204	102	102				136	2	2	2			4		4		
4.01	Махсус курслар	232		140	70	70				92		2	2			2		2		
4.01.01	Касбий фаолият асослари	60		36	18	18				24		2								БХ
4.01.02	Хаёт хавфсизлиги асослари	60		36	18	18				24			2							БТ
4.01	Махсус курслар	112		68	34	34				44						2		4		Молия
4.02	Бизнес мулоқот ва академик ёзув	60		36	18	18				24	2									[illegible]
4.03	Миллий [illegible]	[illegible]		22	11	11				[illegible]						2				[illegible]
	Жами	6480	100,0	3600	1544	1910	36	110	7к	2880	30	30	30	30	30	30	30	30		
	Малакавий амалиёт	1620																		
	Битирув малакавий иши	216																		
	Аттестациялар	972																		
	Жами	2808																		
	Ҳаммаси	9288																		

Изох:

1. Мазкур намунавий ўқув режа асосида 1-курс талабалари таълим олади.

2. Институт ихтисослик фанларининг дастурларини ишлаб чиқишда кадрлар буюртмачиларининг талабларини эътиборга олади.

3. Ҳарбий тайёргарлик машғулотлари қўшимча фанлар блокининг соатлари ҳисобига, ҳарбий йиғин эса таътил вақти ҳисобига ўтказилади. Ҳарбий тайёргарлик машғулотлари ўтказилмаган ҳолларда меҳнат бозори ва кадрлар буюртмачиларининг талабларига мослашувчанлиги ва ҳаракатчанлигини таъминлаш учун институт кенгашининг қарори билан фойдаланилади.

4. Ўқув режа асосида олий таълим муассасаси ҳар йили ишчи ўқув режасини тузади. Бунда институтга талабалар юкламасининг ҳафталик ҳажмини сақлаган ҳолда ўқув фанлари блоки ҳажмини 5 фоизгача, блоклар таркибидаги фанлар ҳажмини 10 фоизгача ўзгартириш ҳамда аудитория юкламасининг умумий ҳажмини сақлаган ҳолда, айрим семестрларда ҳафталик юкламалар ҳажмини эркин белгилаш ҳуқуқи берилади.

5. Талаба билимини баҳолаш рейтинг тизимига мувофиқ ўқув жараёни давомида амалга оширилади.

6. Битирув малакавий ишини бажариш муддатлари таркибига уни ҳимоя қилиш ҳам киритилади.

7. Хорижий тил фанининг охирги семестрларида битирувчи курслар учун қўшимча фанлар блоки ва танлов фанлари соатлари ҳисобидан ҳар ҳафтада 2 соатдан "Амалий инглиз тили" фани ўқитилади.

8. *Жисмоний тарбия ва спорт фани таркибида "Валеология асослари" курси 10 соат ҳажмда маъруза, 8 соат ҳажмда амалий машғулот ўқитилиши кўзда тутилади.

9. Ўқув режага киритилмаган ихтисосликка оид фанларнинг амалий машғулотлари ва лаборатория ишлари олий таълим муассасаси ҳамда базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

10. Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун талабаларнинг малакавий амалиётлари базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

Ўқув жараёнининг таркибий қисмлари	Ҳафталар сони	Семестр	Давлат аттестацияси
Назарий ва амалий таълим	126	1-8	Битирув малакавий ишини ҳимоя қилиш ва ихтисослик фанларидан Давлат аттестацияси
Малакавий амалиёт	30	2,4,6,8	
Аттестациялар	18	1-8	
Битирув малакавий иши	4	8	
Таътил	32	1-8	
Жами	204		

Ўқув ишлари бўйича проректор — Н.Кузиев

Ўқув-услубий бўлим бошлиғи — Д.Баймуратов

Факультет декани — К.Каримова

Кафедра мудири, таълим йўналиши раҳбари — А.Каримов

Мониторинг ва ички назорат бўлими бошлиғи — Ш.Шаякубов

Таълим сифатини назорат қилиш бўлими бошлиғи — Д.Саидов

Ўқув услубий бўлим услубчиси — Н.Жўраев

Тошкент молия институти Кенгашида маъқулланган

201 8 йил "2 8" — 8 даги — сонли баённома